

Спартак Суббота

Зокрема, завдяки медіа, які переповнені популярними персонажами з практично нульовою експертністю, адже випускові та гостьові редактори занадто часто ігнорують будь-яку інформаційну гігієну у виборі спікерів. І не лише з цинічними мотивами на кшталт отримати більше охоплення за будь-яку ціну. Це ще й елементарна лінь і зашореність, через яку коментарі просять в одних і тих самих людей, не бажаючи вишукувати інших спеціалістів і перевіряти їхню професійність. Та й, будьмо чесними, далеко не всі редактори є розумними людьми. Тому Спартак Суббота — лише один із довжелезного списку тих, кому журналісти добровільно та з радістю надають майданчик для розповсюдження щонайменше дурниць, а нерідко й дуже небезпечних наративів.

Але прорахувалися не лише ми, колеги. До співпраці Субботу запрошувала навіть Національна поліція та Офіс президента у рамках проектів першої леді. Здається, в нас такі серйозні проблеми.

Але менше з тим. Перший епізод (усього їх 5) розслідування про Субботу за добу набрав більш ніж 150 тисяч переглядів. Другий — близько ста. Кількість продовжує стрімко зростати. Інші частини набрали менше — до 40 тисяч на момент написання цього тексту.

Автор — Ілля Полудьонний, психотерапевт, сертифікований гештальт-терапевт. Але це, панове, ще хто його знає. Віри вже нема нікому. Про це, власне, говорить і він сам. Ілля свого часу займався дельфінотерапією, а діяльність ця доволі суперечлива. Утім, прибуткова. Колись Уляна Супрун на прохання UAnimals писала про міфи навколо неї та вказувала середню вартість процедури — 20 хвилин поплавати з дельфіном коштує 3000 гривень. Між тим, ефект від дельфіна нічим не ліпший за ефект від собачки, кішечки чи козлика. А головне, дельфінарії — це негуманно і тварини там мучаться.

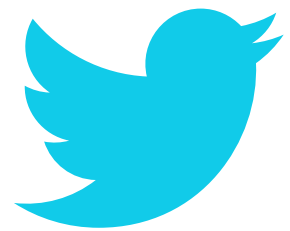
Ну, і взагалі не можу не сказати, що Ілля Полудьонний працював психологом на СТБ. «Протягом п'яти років працював психологом-консультантом на соціальних телепроектах, пов'язаних із проблемами сімейних пар і батьків важких підлітків», — пишуть про нього на сайті treatfield.com, на якому можна собі обрати спеціаліста. Як багаторічна глядачка шоу цього каналу можу лиш уявити, що ті психологи з учасниками виробляють. І ще на сайті додають, що він співзасновник психологічного кіноклубу та кінотерапевтичної групи. Не хочеш тваринок — ось тобі кінематограф.

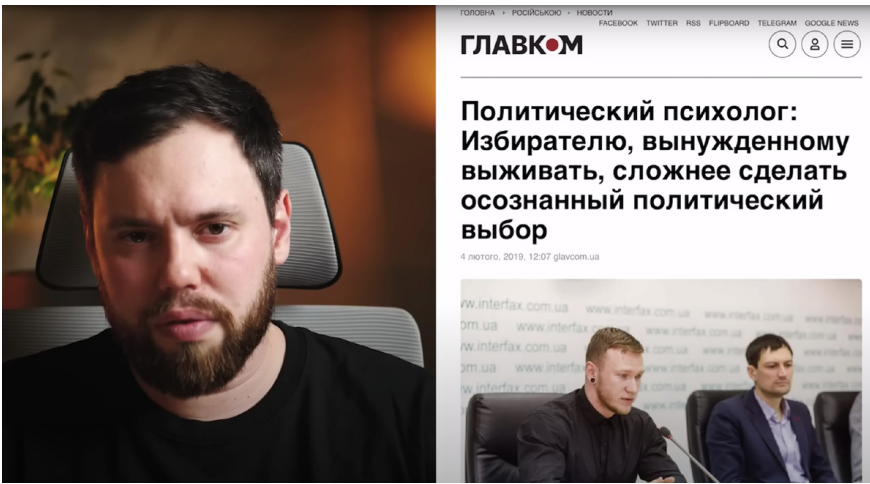
Читайте також: **Аферисти серед нас. Розслідування про Спартак Субботу**

Але хай там як, а **розслідування** в Іллі Полудьонного вийшло справді ґрунтовне та небанальне. Щонайменше з точки зору подачі матеріалу та форми — на українському ютубі це справді щось новеньке. Він, наче наслідуючи манеру стримінгів, викотив одразу весь сезон із п'яти епізодів, дивитися які вкрай захопливо. Автор, крім своєї харизми, пропонує дуже добре пропрацьовану драматургію, яка мусить інтригувати й тримати у напрузі. «Що, не страшно? Але скоро буде», — так починає свою розповідь автор. І продовжує: «Альфред Хічкок колись сказав, що фільм повинен починатися із землетрусу, а потім напруга має тільки наростати. Звучить як хороший план. Відкриваємо кандидатську дисертацію Спартак Субботи». Далі всі п'ять епізодів вибудовані саме на цьому принципі.

Режисура цих відео теж якісно відрізняється від того, як зазвичай її використовують наші блогери. Навіть затертий до дірок метод вставлення різних уривків зі стрічок або мемів тут має свій стиль. Усе-таки робота над кінотерапевтичною групою яскраво дається взнаки.

Та головне — це все ж зміст. Безліч глядачів продовжують наполягати на тому, що Ілля Полудьонний маніпулює, не дає достатніх фактів і взагалі спекулює на славі колеги. Або мстить їй за критику гештальт-терапевтів. На мій погляд, це розслідування є вповні аргументованим, і кожен свою думку автор ілюструє не одним-двома, а цілою низкою прикладів. На збирання такої кількості інформації та її опрацювання пішли місяці. На початку Полудьонний детально пояснив, чому Спартак Суббота обманює, коли називає себе «ідіотом у політиці». Про це той розповів в інтерв'ю Сергієві Лиховиді, коли блогер почав допитуватися про його роботу в Інституті когнітивного моделювання, який співпрацював з «ОПЗЖ». Суббота у такий спосіб виправдовувався, мовляв, нічого не тямив, що то за «ОПЗЖ» таке. У розслідуванні ж подано безліч виступів і статей героя, у яких він аналізує політиків і політичні процеси з психологічної точки зору та позиціює себе як людину вкрай обізнану в цьому.

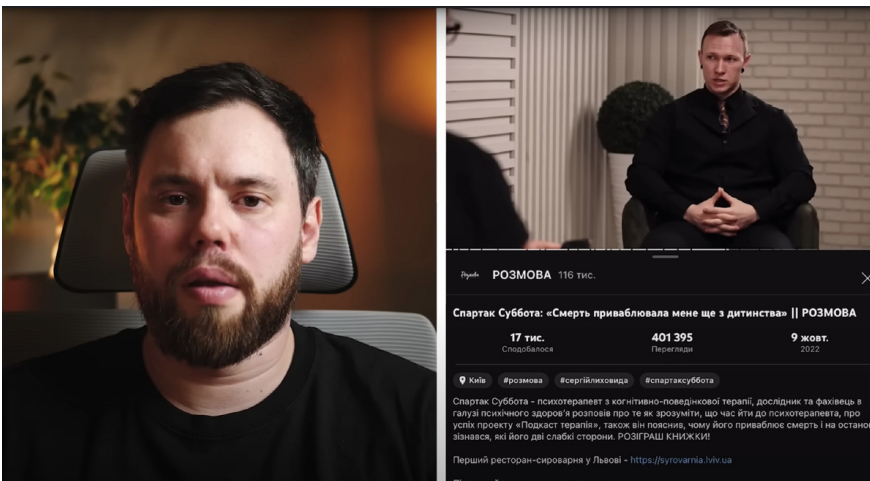
Те саме і з його званням кандидата психологічних наук, яке Суббота отримав аж у квітні 2022 року. У розслідуванні нам демонструють довгазлий список матеріалів у медіа, де він підписаний як кандидат наук за рік, два, три й більше до отримання цього статусу. Ми бачимо інтерв'ю, в яких Суббота точно чує, як журналісти його так представляють, але не поправляє їх. Полудьонний також дослідив іноземне видання та сайт, на якому розміщена стаття героя, необхідна для захисту. Він називається American Journal of Fundamental, Applied&Experimental Research. З'ясовується, що там український хостинг і сервер.

Про медичну освіту автор говорить, що її наявність неможливо перевірити через захист персональних даних. На це **вказує** і сам Спартак Суббота у своїй відповіді на розслідування: *«Я без проблем надавав клієнтам підтвердження своєї освіти при потребі. Щодо маніпуляцій з освітою цілком логічно звернутися із запитом до відповідних структур, а не жалітися на те, що сайти не працюють і в публічному просторі нічого немає (воно і не дивно), оскільки на цю інформацію розповсюджується закон про захист персональних даних»*.

Проте Полудьонний наводить безліч прикладів, коли Суббота раптом припиняє називати себе психіатром і бере позицію себе як психолога чи медичного психолога.

У розслідуванні ми бачимо багато відвертих бздур, які видає Суббота в ефірі. Приміром, на початку пандемії різко критикує носіння масок здоровими людьми, твердячи, що це навіть шкідливо, бо «погіршує якість флори». Називає усіх, хто наполягає на зворотному, «неосвіченими та некомпетентними в галузі вірусології». Обурюється тим, що в магазинах у масках змушують ходити охоронців і касирів. Як пам'ятаєте, вже згодом було науково підтверджено, що маски мусять носити навіть неінфіковані, бодай тому, що напевне знати про те, заражений ти чи ні, неможливо.

У своїх подкастах Спартак Суббота часто вдається до різних неоднозначних та епатажних тверджень. Наприклад, що жінкам подобається домінування чоловіків, і в такий спосіб останні проявляють турботу. Або що вагітна жінка, якщо під час орального сексу ковтає сперму, то займається канібалізмом. Він часто виявляє симпатію до різного стибу окультизму, але критикує тарологів та астрологів.

Кожне своє звинувачення Ілля Полудьонний підкріплює доказами, бере інтерв'ю у колег. Один із них — психолог Артем Осипян — твердить, що не раз зустрічався з колишніми пацієнтками Субботи, які скаржилися на його токсичну та непрофесійну поведінку й говорили, що мали з ним інтимні стосунки. Що є прямим порушенням професійної етики. За словами Артема, саме тому героя розслідування цуралися різні професійні спілки, аби не отримувати закидів у неетичній поведінці колеги. Сам Суббота пояснює це так: *«Щодо членства в Українській асоціації когнітивно-поведінкових терапевтів. Я дійсно був її членом упродовж року, однак вирішив не продовжувати членство, але я лишаюся членом багатьох європейських та американських асоціацій»*.

У своїй відповіді Суббота натякає на суд. І тут цікаво буде подивитися, чи справді він подасть заяву та відстоюватиме свою честь і гідність, доводячи, що сказане в розслідуванні — наклеп. Автор кілька разів наголошує, що тому і працював так довго над матеріалом, щоб у суді бути впевненим у своїх словах.

||

Переказувати всі інші звинувачення в цьому матеріалі я не буду, бо їх настільки багато, що відеOVERсія триває цілих п'ять годин. Напишу лише два слова про реакцію українців. Одна з найпоширеніших звучить приблизно так: «Хто взагалі цей Спартак, чому ми його так бурхливо обговорюємо, наче інших проблем немає?». Так от, навіть якщо персонально ви не знаєте цієї людини, вона все одно є надзвичайно популярною та впливовою. Мільйони переглядів на ютубі та в тіктоку, 335 тисяч підписників у інстаграмі, постійні виступи у найбільших залах країни та присутність у медіа. Усе це — колосальний вплив. Серіал «Слуга народу» теж не всі дивилися, але він на них ой як позначився.

А про інші проблеми, то це вже справді маніпуляція — свідомо чи ні. Проблем, взагалі-то, багато і вони часто не мають стосунку одна до одної. Зараз багато українців травмовані та потребує допомоги психологів, особливо ті, кому довелося пережити болючі втрати близьких, катування, зґвалтування, приниження, руйнування всього життя. Потрапити в такому стані до шахрая чи навіть недоброросовісного спеціаліста — значить ще більше поглибити свою травму. І на тлі усього цього ми отримали підірвану довіру до всієї професії. Яка теж давно потребувала серйозної реформи та багатьох законотворчих рішень. Про це у професійній бульбашці говорять роками.

І ще один поширений аргумент: «Навіщо знімати такий галас навколо цього чоловіка — ми ж тим самим додаємо йому популярності?». Справді, спробуймо просто замовчувати — може, якось само розсмокчеться. Одразу додаю приклад. Студенти КНЕУ днями відмовилися від лекції Олексія Арестовича, яку він мав провести у їхньому університеті. Ось заява вишу: «Ми скасовуємо заплановану зустріч, адже вирішальним для нас беззастережно є запит студентів, який ми почули, й надалі відштовхуватимемося винятково від нього. Правління Студентської академічної ради різко засуджує запрошення одіозних спікерів, які загрожують консолідації українського суспільства».

Арестович у відповідь обізвав їх «чмошниками» та «маленькими комсомольцями». Що викликало у студентів лише іронію та чергову серію мемів. Постійні скандали навколо цього персонажа може і збільшують його популярність, але вже у негативному значенні. Ще донедавна авторитетний «військовий експерт», «інтелектуал» і «гуру» нині зберігає повагу хіба ядерної аудиторії, яка, маю надію, з часом розпорозитися. Також хочеться сподіватися, що всі ми зробимо скрупульозну роботу над помилками та будемо уважніше ставитися до того, кому довіряти.

І, напевне, слід тепер чекати, хто ж із теперішніх кумирів мільйонів і поважних спеціалістів посплеться наступним.

Тим більше, що «Детектор медіа» вже кілька разів звертав увагу на ведучого шоу на тому ж таки СТБ Дмитра Карпачова. Ще у 2013 році трапився скандал, коли один із учасників програми «Один за всіх» наклав на себе руки після участі. Він був свідком того, як подруга вбила матір його дитини і потім допомагав позбутися тіла. Згодом суд його виправдав. Проте на шоу глядачі його, звісно, рішуче засудили, а ведучий Карпачов доволі емоційно і різко сказав наступне: «Ти як в очі доньці будеш дивитися? Що ти їй скажеш, де мама, як вона загинула? Вась, що ти скажеш? Може правду: "Я сидів і дивився, як вбивають твою маму. Собаку боявся"». Через два тижні після виходу цієї програми Василь повісився на дереві у своєму подвір'ї.

Скажу, що в той період імідж цього ведучого був саме в такому ключі — він часто засуджував героїв програм, говорив їм дуже різкі фрази та навіть кричав на них. Тоді ж з'явилися серйозні питання до його освіти, адже у програмах його називали досвідченим психологом і навіть кандидатом психологічних наук. Але в біографії Карпачова на сайті каналу не було згадок про вчений ступінь. А в рекламі його психологічних тренінгів фігурували такі регалії як сертифікований тренер НЛП, бізнес-тренер і ведучий психологічних шоу на телебаченні. Після згаданого скандалу керівниця проекту «Один за всіх» у коментарі «Комсомольській правді» заявила: «Карпачов ані у титрах, ані в усних згадках не позиціонується як психолог цієї програми. Тут він — ведучий із правом на власну думку».

Також ми писали про те, які неоднозначні фрази він **говорить** учасникам уже іншого шоу — «Супермама».

Приміром, одна з учасниць пережила серйозне фізичне насильство і розповіла про це у проекті. Ведучий зауважив: «Уже вкотре я чую історію, як Таню б'ють чоловіки. Цілком можливо, що вона сама підсвідомо обирає собі партнерів, котрі її ображають». А коли вона прийшла до нього на бесіду, каже їй таке: «Є така приказка: якщо тебе по обличчю б'є третій чоловік, то, може, проблема не в чоловіках, а в обличчі?».

Дмитро Карпачов веде це шоу і донині і, схоже, не скаржиться на репутаційні втрати. Учасниці час від часу висловлюють йому свою повагу як професіоналу, щиро захоплюються ним і уважно слухають поради.

—

Лена Чиченіна, арт-оглядачка, опубліковано у виданні «Детектор медіа»

В тему:

- **В СБУ фактично підтвердили, що Гордон - аферист, а інтерв'ю з Поклонською та Гіркіним є його особистою ініціативою**
- **Шахраї не змогли продати посаду начальника обласної поліції за \$220 тисяч (ВІДЕО)**
- **Епоха глупака?**
- **Советській школьник Арестович, свинофобія Наталки Мосейчук і фекальний резервуар Артемія Лебедєв**
- **Єрмак про системну брехню Арестовича: "дуже професійно це робить"**

[Share](#) 0

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

Воїни «Альфи» СБУ — ТОП-1 серед підрозділів Сил оборони за результатами бойової роботи у квітні

Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com